

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

**DIÀLEG INTERCULTURAL I INTERRELIGIÓS PER
FOMENTAR LA CULTURA DE PAU A JOVES
ESTRANGERS NO ACOMPANYATS A
BARCELONA I MELILLA
(RTI2018-095259-B-I00)**

Resum dels resultats d'entrevistes a educadores i educadors

Aquesta publicació compta amb la següent

llicència de Creative Commons:

El present document constitueix un resum dels principals resultats de les entrevistes fetes a educadores i educadors, dins del marc de la primera fase del projecte I+D "Diàleg intercultural i interreligió per fomentar la cultura de pau a joves estrangers no acompanyats a Barcelona i Melilla".

Els resultats que es presenten corresponen només a les 14 entrevistes fetes a Barcelona. Els resultats obtinguts s'han estructurat al voltant de vuit dimensions.

Ruth Vilà Baños (IP)

Omaira Beltran Sánchez

Franciele Corti

Montse Freixa Niella

Inés Massot Lafon

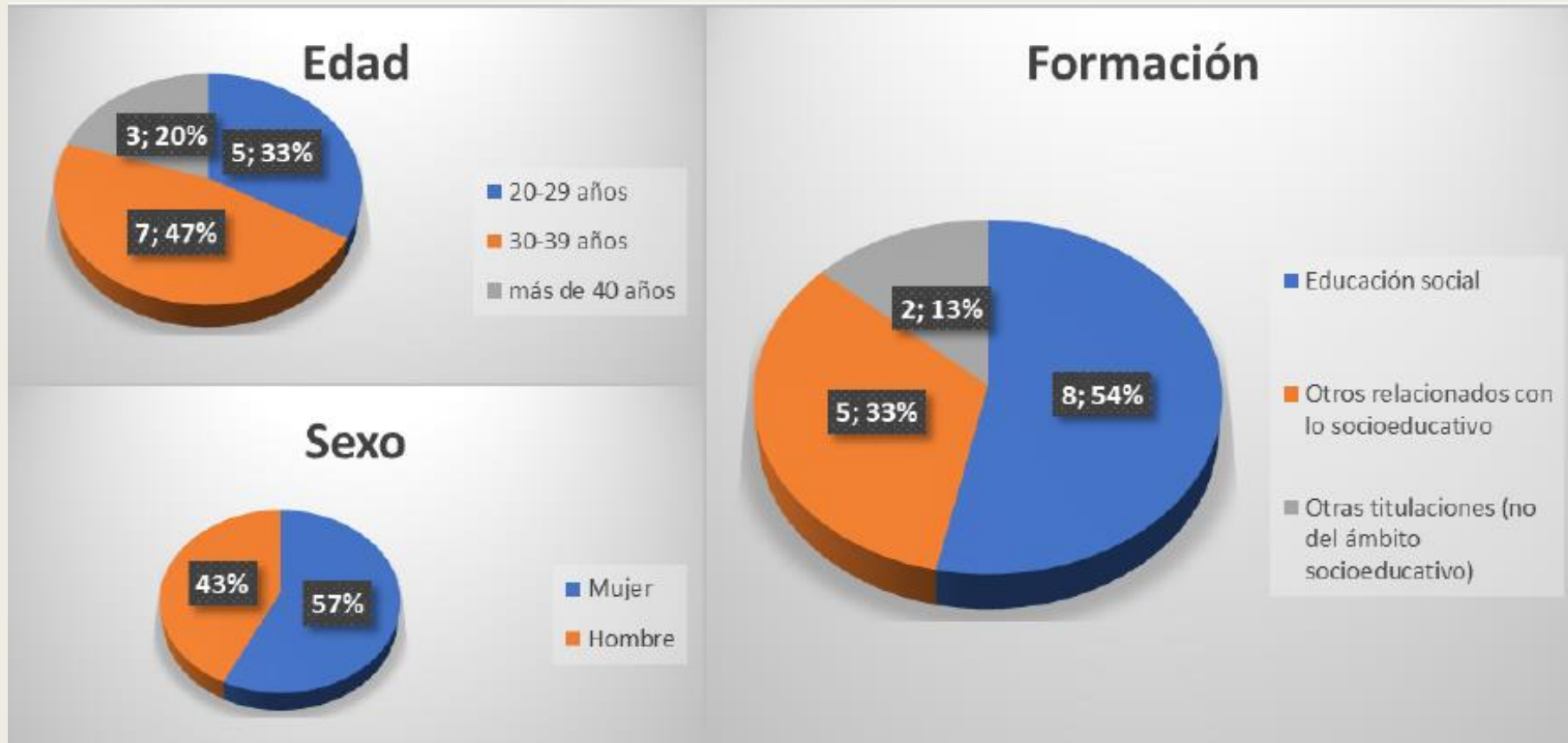
Angelina Sánchez Martí

Marta Simó Sánchez

Marta Venceslao Pueyo

Melissa Schmidlin Roccatagliata

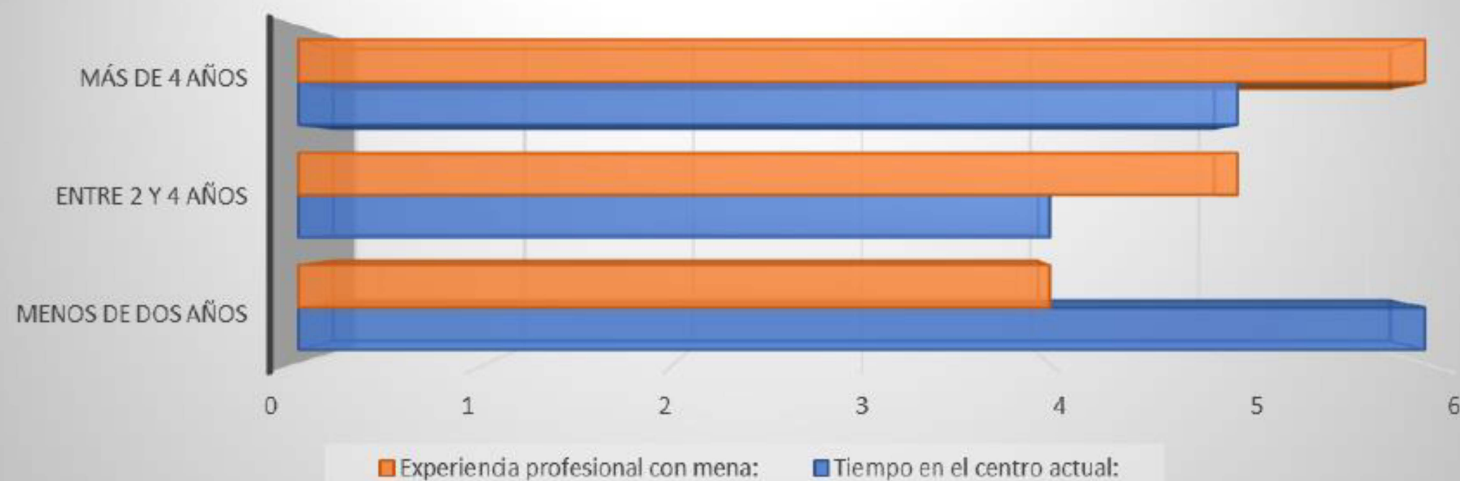
ATRIBUTOS DE LES ENTREVISTES

TIPOLOGÍA DE CENTRO

Experiencia profesional

DIMENSIONS

Aquest informe s'estructura en els següents apartats:

1. Centres

2. Professionals

3. Organització i Gestió

4. Àmbits i Modalitats d'Intervenció

5. Altres situacions i Necessitats

6. Propostes de Millora

7. Percepcions sobre els joves que migren sols

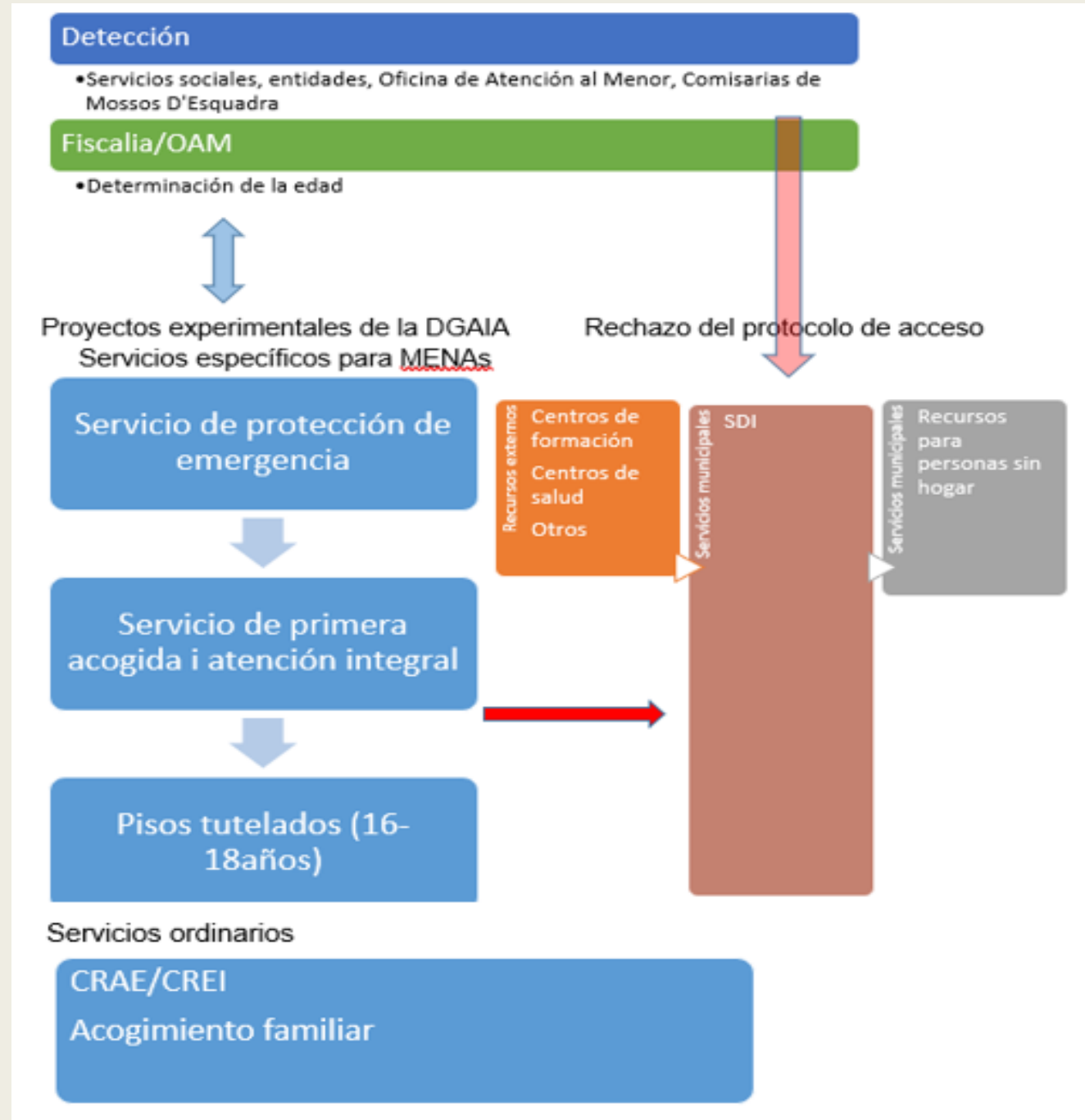
8. Formació i Competències de l'Educador/a

1. CENTRES

1.1. CARACTERÍSTIQUES DELS CENTRES

- A Catalunya, el sistema de protecció a l'adolescència i infància està sota la coordinació de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) i s'estructura al voltant de diferents tipus de centres i serveis.
- En l'acollida hi intervenen també altres serveis i recursos externs, tals com els centres de formació.

Circuit sistema de protecció fins als 18 anys

➤ Hi ha diferents tipologies de serveis i centres.

MINISTERI FISCAL

Primera instància del circuit. Arribada dels joves i coordinació amb fiscalia per determinar l'edat i derivar-los a un centre.

SERVEI DE PROTECCIÓ D'EMERGÈNCIA

Es van crear com a centres d'urgències i com a transitoris però s'han fet permanents i els joves hi estan molt més temps de l'estimat.

SERVEI DE PRIMERA ACOLLIDA I ATENCIÓ INTEGRAL

Centres d'estades més llargues on es tramita la documentació als joves. Tenen accés a serveis de formació.

CRAE

Centres residencials d'acció educativa especialitzada, per joves entre els 14 i 18 anys amb un major nivell d'autonomia.

CRAI

Centres residencials d'acció Intensiva, per joves entre els 14 i 18 anys, amb perfils més complexos. Segons les entrevistes sovint actuen com a centres de contenció.

PISOS TUTELATS

Pisos per joves tutelats i extutelats entre els 16 i 20 anys.

RECURSOS EXTERNES

Diferents serveis que fan intervenció directa amb els joves, com ara serveis de formació i servei per la reducció de danys per al consum de drogues.

SERVEI D'INTERVENCIÓ (SDI)

Equip d'educadores i educadors que treballen amb joves que estan al carrer, amb l'objectiu que entrin al sistema de protecció oficial.

1.2. ESPAI I RECURSOS

- La majoria dels serveis han estat o encara estan saturats -a excepció dels pisos tutelats i dels CRAE.
- La majoria de centres ha hagut de canviar de lloc i ubicació, donada la manca d'unes instal·lacions específiques i permanents.
- Les infraestructures no són sempre les més adequades, mentre que la ubicació dels centres dins de la ciutat esdevé recomanable per a què hi hagi una millor vinculació amb el territori i la societat d'acollida.

1.3. EQUIP I COORDINACIÓ

- Tots els centres tenen un equip educatiu format per educadores i educadors socials. En els serveis específics de protecció d'emergència i en els de primera acollida, hi ha un equip tècnic que està format per professionals de la psicologia, de treball social i traductores i traductors.
- Dins dels diferents equips hi ha d'haver coordinació tan interna com amb altres serveis, com per exemple entre educadores i professionals dels serveis formatius externs. Normalment dins de cada centre hi ha reunions setmanals de l'equip educatiu per coordinar-se i per fer seguiment dels joves i de la situació dins del centre.

2. PROFESSIONALS

2.1. CONDICIONS LABORALS

- Els i les professionals dels centres normalment treballen sota el conveni d'acció social. Tot i això, la majoria considera que rep salaris baixos en relació amb la càrrega de feina i la complexitat de situacions a les quals fan front dins dels centres.
- Els horaris i els torns són esgotadors i evidencien la falta de personal. Hi ha torns que són més difícils donades les situacions.
- En funció del centre pot haver-hi una alta rotació de personal i baixes laborals. Els salaris baixos, els torns i horaris, i la falta de personal són factors que influeixen en aquesta rotació.
- La gran mobilitat de personal afecta la feina educativa, ja que la intervenció amb els joves es basa en un equip consolidat i en una bona coordinació d'aquest.

CONVENI D'ACCIÓ SOCIAL

- Molta càrrega de feina
- Salaris Baixos

HORARIS I TORNS

- Matí
- Tarda
- Nit
- Caps de setmana

ROTACIÓ DE PERSONAL

- Alta rotació de personal
- Baixes laborals

4.2. GESTIÓ EMOCIONAL

- El treball amb joves que migren sols suposa una gran càrrega emocional als i les professionals que treballen als centres. Unànimement reconeixen que es generen situacions amb els joves dins dels centres que tenen un impacte emocional important tant en l'àmbit professional com personal, el qual es va acumulant al llarg de la trajectòria professional.
- La majoria dels centres no tenen una figura o una instància que doni suport i permeti treballar la càrrega emocional que comporta treballar amb joves que han migrat sols. El suport emocional se sol rebre del mateix equip i se sol treballar de manera informal en les reunions dels equips educatius.

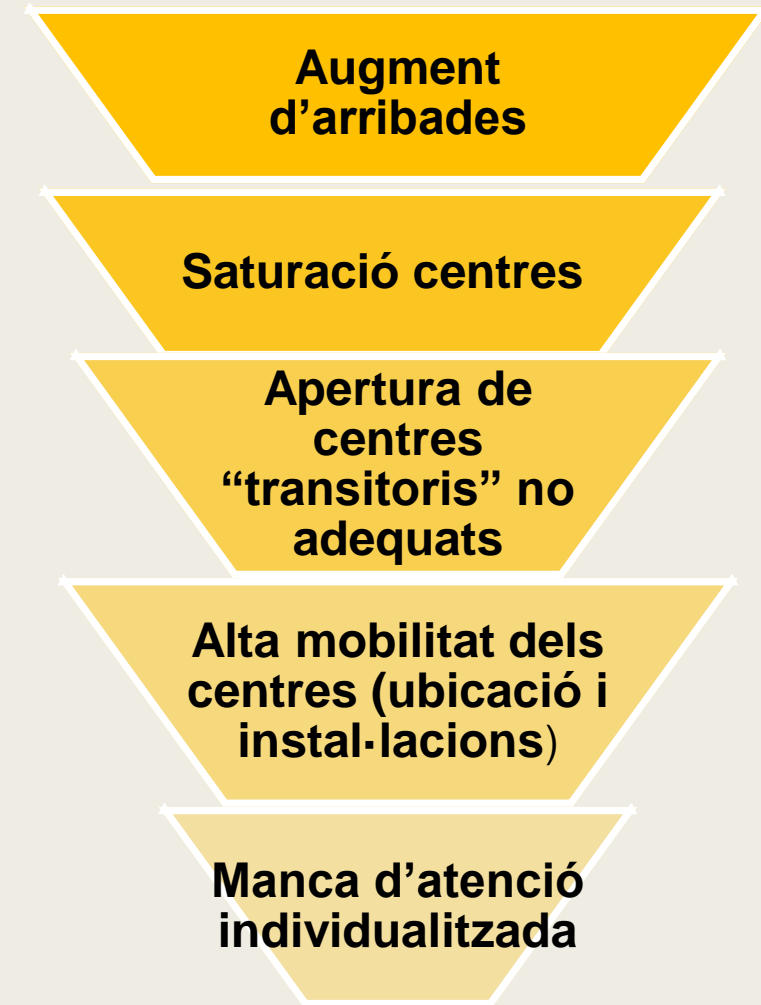
- A nivell individual cada professional gestiona com millor pot la càrrega emocional: alguns/es tenen formació, altres recorren a les amistats i parelles, altres tenen experiències professionals que els han donat eines per gestionar les situacions difícils, entre altres.
- Hi ha moltes situacions de *burnout* en els i les professionals, les quals solen sorgir entre els dos i sis anys de recorregut laboral amb joves que migren sols.
- La crisi de la Covid-19 i el confinament estricte dels primers mesos de pandèmia van suposar un agreujament de la càrrega emocional dels i les professionals.

3. ORGANITZACIÓ | GESTIÓ

3.1. SATURACIÓ DE SERVEIS

- Saturació dels serveis a partir del 2016 amb un augment notori d'arribades de joves que migren sols. La saturació dels centres té a veure amb una sobre-ocupació: hi ha més joves que places disponibles dins dels centres.
- La saturació no és només dels centres, sinó de tot el sistema de protecció i hi ha produït un embús del sistema.
- L'embús ha produït que l'estada dels joves als centres es dilati en el temps. S'han obert centres en instal·lacions que no estaven pensades perquè fossin centres d'acollida, per la qual cosa hi ha hagut una gran mobilitat dels centres pel que fa a les instal·lacions i a la ubicació.
- La saturació ha suposat que no es puguin establir adequadament els perfils dels joves per poder derivar-los a un centre més adient a la situació de cadascú, i que hi hagi joves amb perfils molt diferents a un mateix centre, la qual cosa dificulta oferir una atenció més individualitzada a les necessitats dels joves

- Alguns/es professional, malgrat la manca de recursos del sistema, estableixen que és un sistema que està ben planificat quant al funcionament i a l'establiment d'un circuit d'acollida clar.
- Un altre problema és la situació dels joves després de complir els 18 anys: gairebé no hi ha recursos i molts d'ells han d'estar al carrer una vegada surten dels centres.

3.2. PROTOCOLS D'ACTUACIÓ

- Tots els serveis tenen un Projecte Educatiu de Centre (PEC). En alguns casos és un projecte que està actualitzat i es fa servir, en altres s'han ajornat i no estan actualitzats.
- El Projecte Educatiu Individual (PEI), que es fa per cada jove, és diferent segons la tipologia de centre.
- En els pisos tutelats el PEI s'anomena Pla de Treball Individual (PTI).
- Els serveis de protecció d'emergència i els de primera acollida a més del PEI tenen un protocol d'arribada.

3.3. PLANIFICACIÓ TEMPORAL: BUROCRÀCIA I FALTA DE TEMPS

- Els diferents centres d'acollida tenen protocols d'actuació i normes estipulades per diferents situacions. Hi ha centres que en són més clares i específiques, mentre que en altres són directrius generals.
- La burocràcia i la lentitud dels tràmits afecta també el treball amb els joves, perquè els temps que s'han de dedicar a tramitar la documentació i fer altres gestions és temps que es resta de la intervenció i el treball directe amb els joves.

3.4. TREBALL EN XARXA

- Des dels centres i alguns recursos externs es treballa la vinculació dels joves amb el territori. Els serveis també s'han de coordinar amb el territori i la comunitat, com és el cas dels joves en situació de carrer.

3.5. GESTIÓ DE GRUPS

- Cada centre fa una gestió i agrupament pròpia dels joves: Hi ha alguns que agrupen segons el moment d'acollida -arribada, estada, sortida-, segons similituds entre els joves, entre altres.

3.6. RECURSOS JURÍDICS I GESTIÓ DE LA DOCUMENTACIÓ

- Els recursos jurídics i la tramitació de la documentació es fa des dels centres, però comença a la fiscalia amb la identificació del jove. És un procés complex, llarg i costós, especialment quan el jove no té passaport, situació recurrent considerant el procés migratori que han fet i la realitat d'alguns països d'origen.
- En alguns casos els centres es coordinen amb el Consorci de Serveis Social de Barcelona, que dona suport en la tramitació de la documentació.
- Les proves d'edat no es fan a tots els joves, es fan quan hi ha casos sospitosos de majoria d'edat o segons perfils, majoritàriament a joves de l'Àfrica Subsahariana i d'Orient Mitjà.

- La dificultat per obtenir la documentació afecta el projecte de vida dels joves: el NIE és requeriment per algunes activitats, i és un factor que els hi genera ansietat i frustració.

3.7. MANCA DE RECURSOS O SERVEIS PER ALS JOVES QUE MIGREN SOLS

- Hi ha casos on es pot allargar l'estada als centres, però és una mesura temporal i insuficient que no arriba a tots els joves.
- La falta de recursos per als joves quan arriben a la majoria d'edat és particularment preocupant, ja que es queden al carrer, i ningú es fa càrrec d'ells. Alguns educadors i educadores intenten trobar solucions que no estan dins del sistema de protecció, amb menjadors socials, serveis per gent sense sostre, entre altres.

4. ÀMBITS I MODALITATS D'INTERVENCIÓ

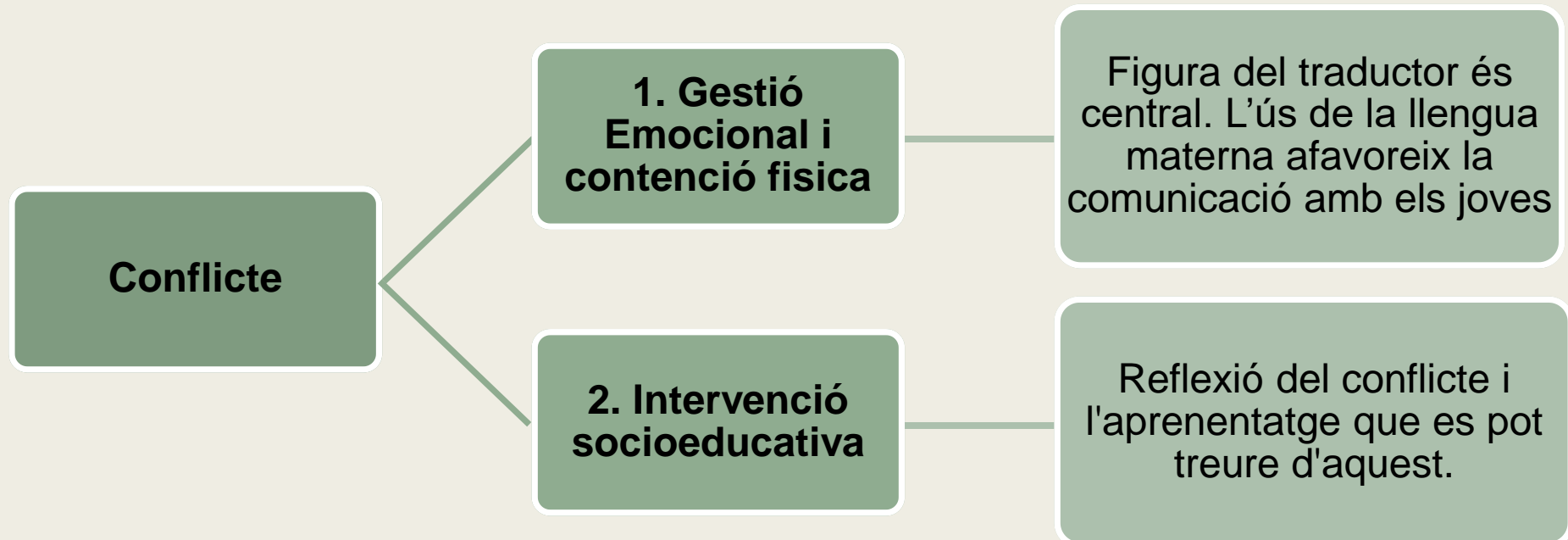
4.1. INTERVENCIÓ EDUCATIVA

INTERVENCIÓ EDUCATIVA INDIVIDUALITZADA

<p>Atenció individualitzada a través de la tutorització individual (cada educador/a té un grup de joves a càrrec) i del PEI.</p>	<p>Adaptada a les necessitats i circumstàncies de cada jove, però sense homogeneïtzar-los ni tampoc les seves necessitats: diferències, interessos, possibilitats i opcions.</p>	<p>Es programen diferents activitats (oci, esports, reforç escolars, extraescolars i recursos externs).</p>	<p>Intervenció en clau comunitària, treballant en xarxa amb altres agents i actors del territori.</p>	<p>Intervencions directes més improvisades i informals.</p>
---	---	--	--	--

CONVIVÈNCIA I GESTIÓ DELS CONFLICTES

- Manca de protocols des de la intervenció socioeducativa, davant de conflictes.
- La ràtio educador/a-joves i el consum de tòxics són factors que afecten els conflictes.
- En les situacions de conflictes s'identifiquen dos moments:

- Tècniques i actuacions davant els conflictes:

ACTUACIONS

Conseqüències davant el no compliment de les normes (reforç negatiu)

Eines i recursos visuals (semàfor, punts vermells)

Caminar per calmar la situació

Signar document de compromís (Pisos)

- Recursos per la gestió dels conflictes

RECURSOS

El vincle entre els joves i els i les educadores

Compartir elements comuns (religió, cultura, edat, etc.)

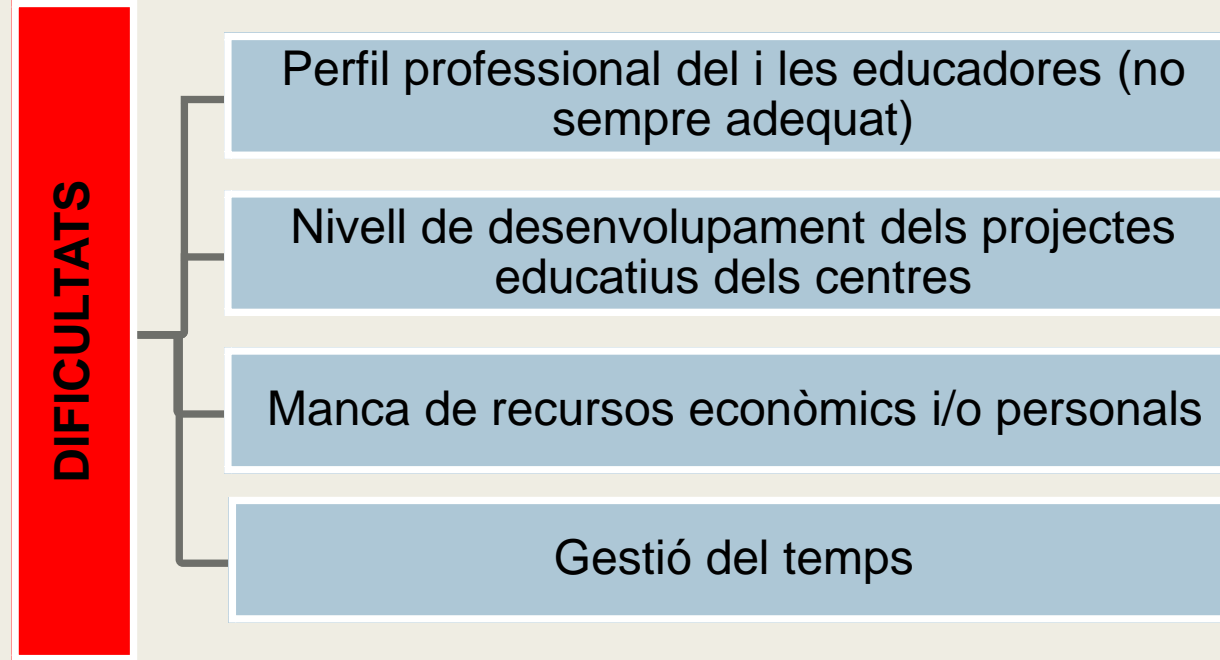
L'ajuda incondicional

Participar en la gestió de la documentació

IDIOMA D'INTERVENCIÓ, DECISIÓ CONTROVERTIDA

- Ús del castellà i el català per la inserció dels joves
- Ús de l'àrab, l'amazigh, el francès i l'anglès.
- Ús de la llengua materna o llengües més properes als joves com una eina per determinades situacions i contextos, com per exemple situacions de conflicte.
- Ús de la llengua materna com a eina de vinculació amb els joves.

DIFICULTATS PER UNA INTERVENCIÓ EDUCATIVA ADAPTADA ALS JOVES

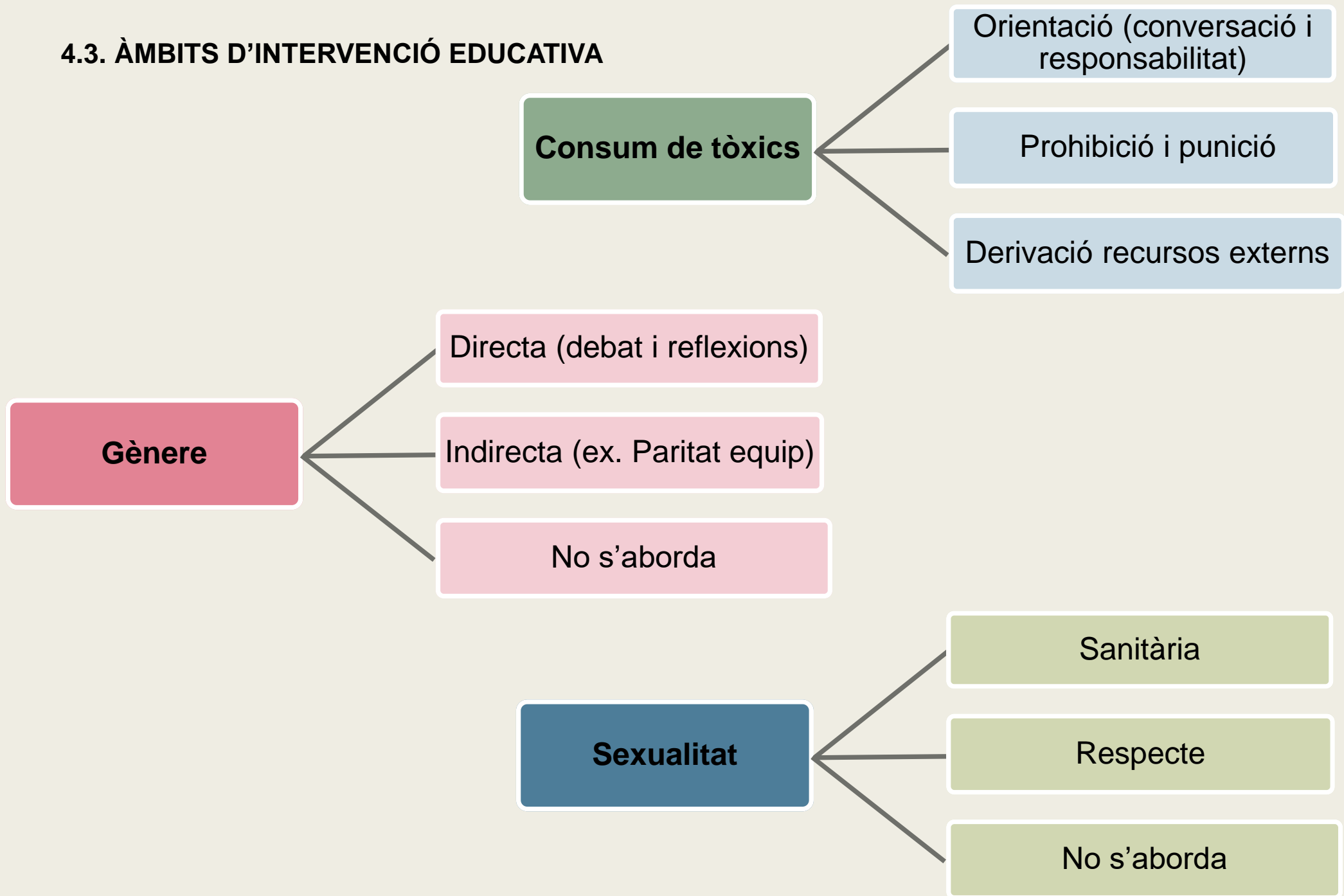

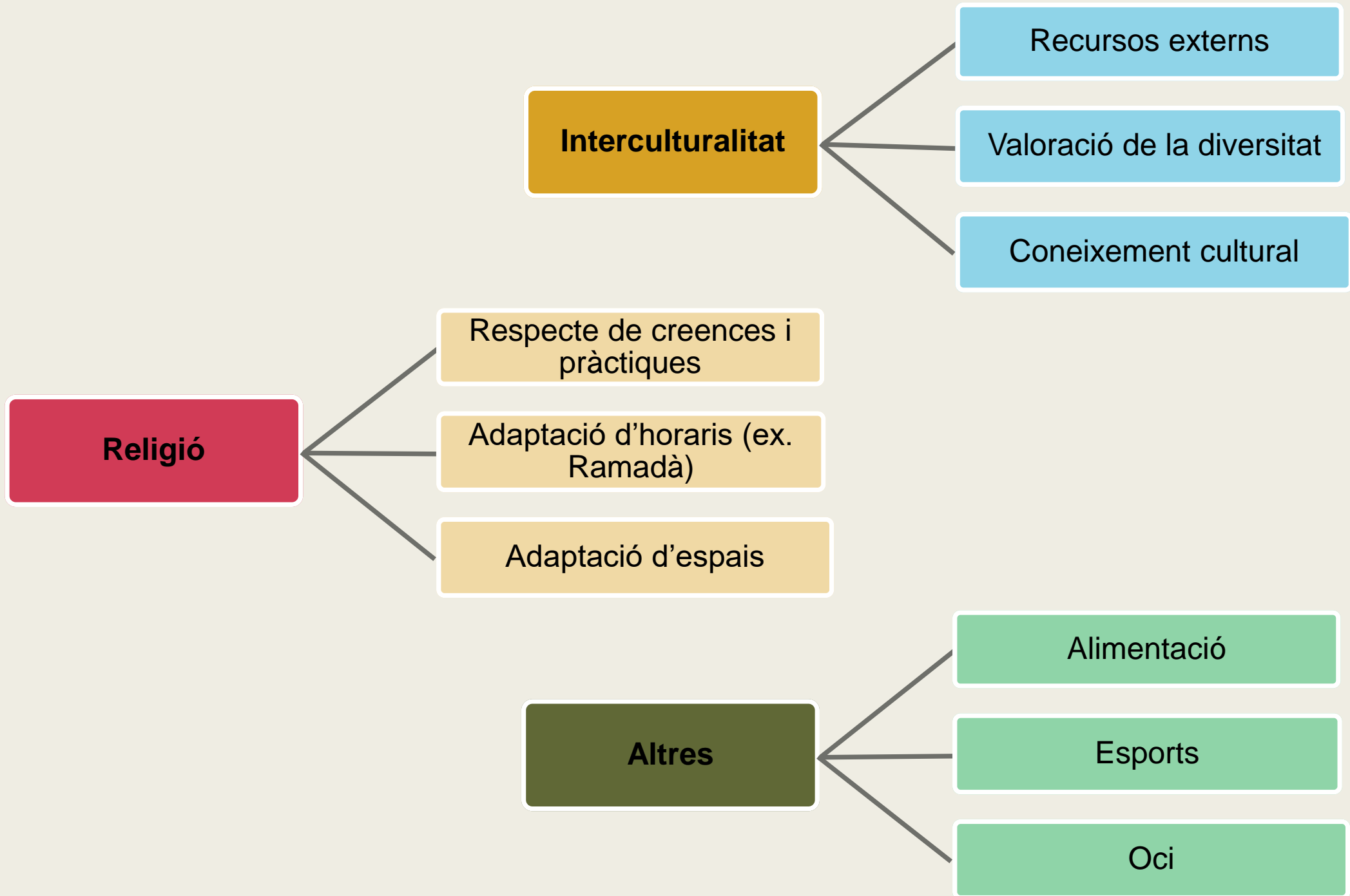
- Alguns educadors i educadores fan accions i intervencions fora de l'encàrrec com a educador i educadores.

4.2. RELACIÓ AMB L'ENTORN I LES FAMÍLIES

- Promoure la relació i el vincle amb les famílies, per la qual cosa és necessari disposar de recursos i dispositius per comunicar-se, com ara telèfon, connexió a internet, wi-fi, entre d'altres.
- El contacte amb les famílies és important quan un jove entra a un centre i com una forma d'ajudar en la gestió emocional dels joves i/o per posar límits.
- Horaris estipulats als centres perquè puguin trucar a les famílies, connexió wi-fi o pressupost per accedir a un locutori.
- La formació dels joves es considera fonamental per al futur dels joves. Aquesta pot ser:
 - Formació formal i reglada: Institut, ESO i formacions professionals
 - Formació més específica: Cursos d'idiomes, formació en informàtica
 - Tallers d'ofici
 - Cursos pre-laborals, etc.

4.3. ÀMBITS D'INTERVENCIÓ EDUCATIVA

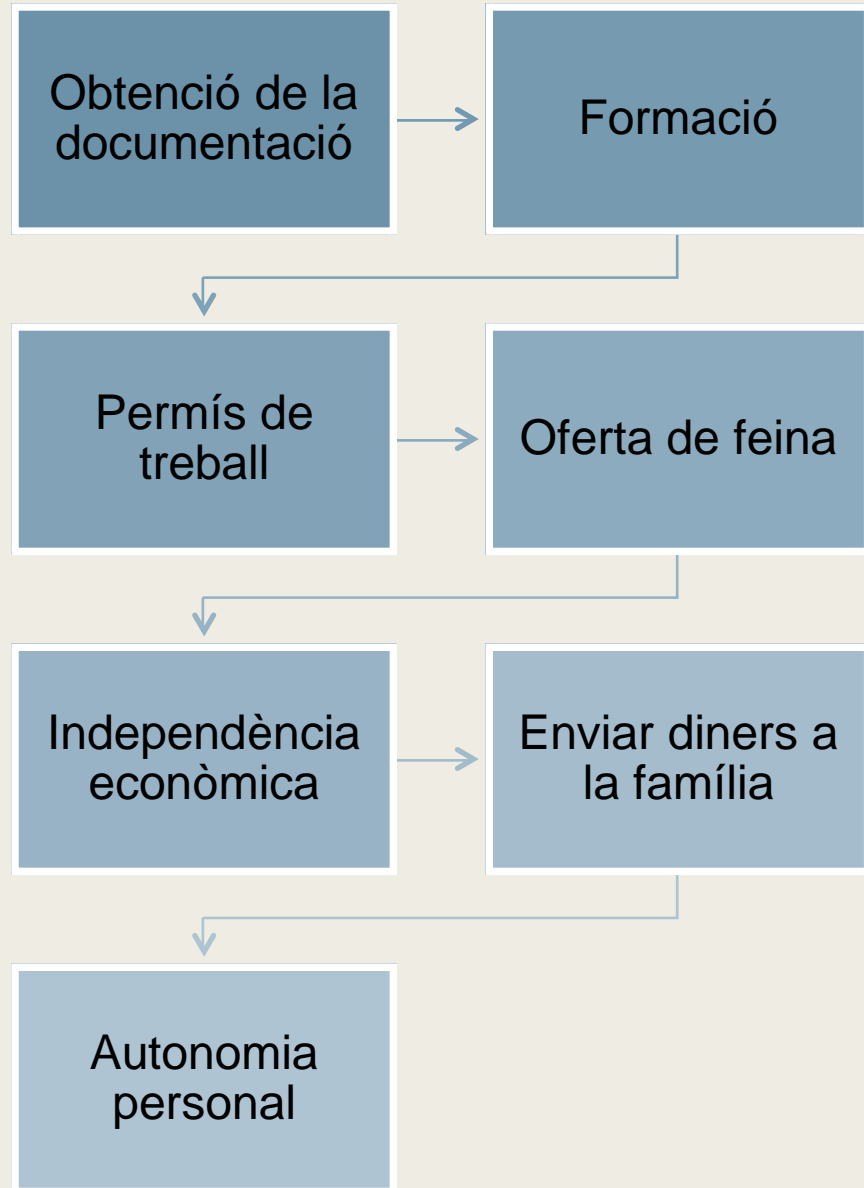

5. ALTRES SITUACIONS

|

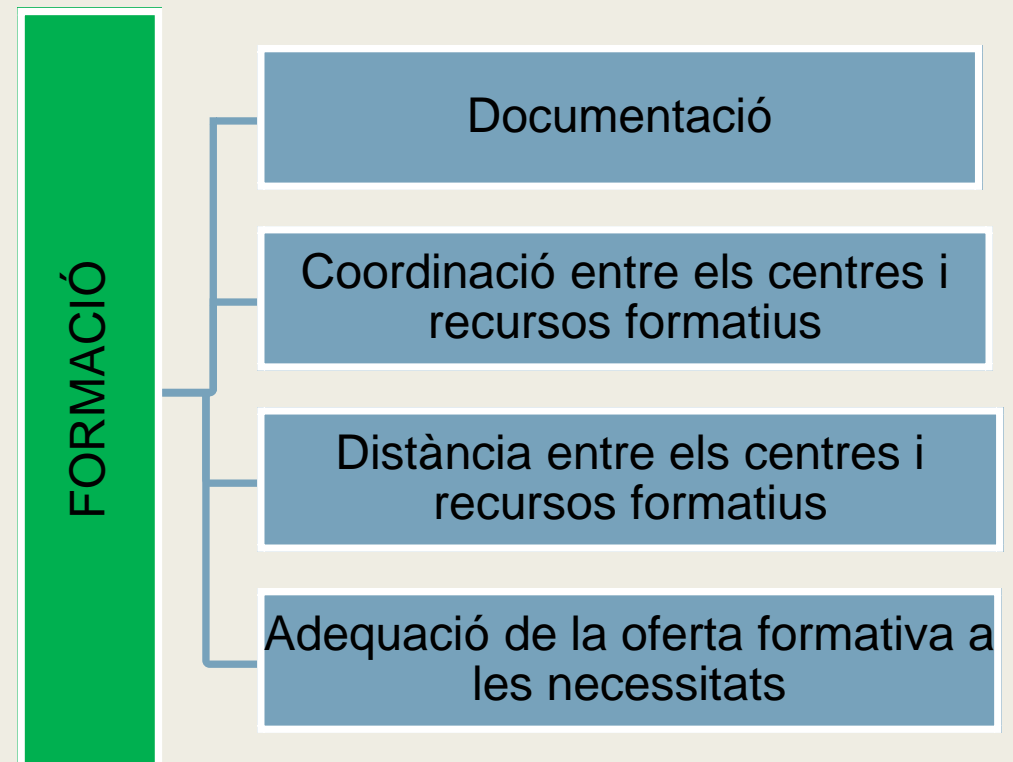
NECESSITATS

5.1. PERSPECTIVES DE FUTUR

5.2. FORMACIÓ FORMAL

- Les expectatives de formació dels joves tenen una orientació professionalitzadora: cursos d'alfabetització, aprenentatge d'idiomes i Programes de Formació i Inserció (PFI).

- La burocràcia i lentitud del procés per l'obtenció de la documentació impacte negativament en les perspectives de futur dels joves.
- Poden haver-hi oportunitats de pràctiques laborals, però les possibilitats d'obtenir un contracte de feina són molt baixes.
- Hi ha casos d'èxit: Fan una formació, realitzen practiques, obtenen la documentació, troben feina i rebran un contracte laboral.

TARJETA DE IDENTIFICACIÓN DE EXTRANJERO (TIE)

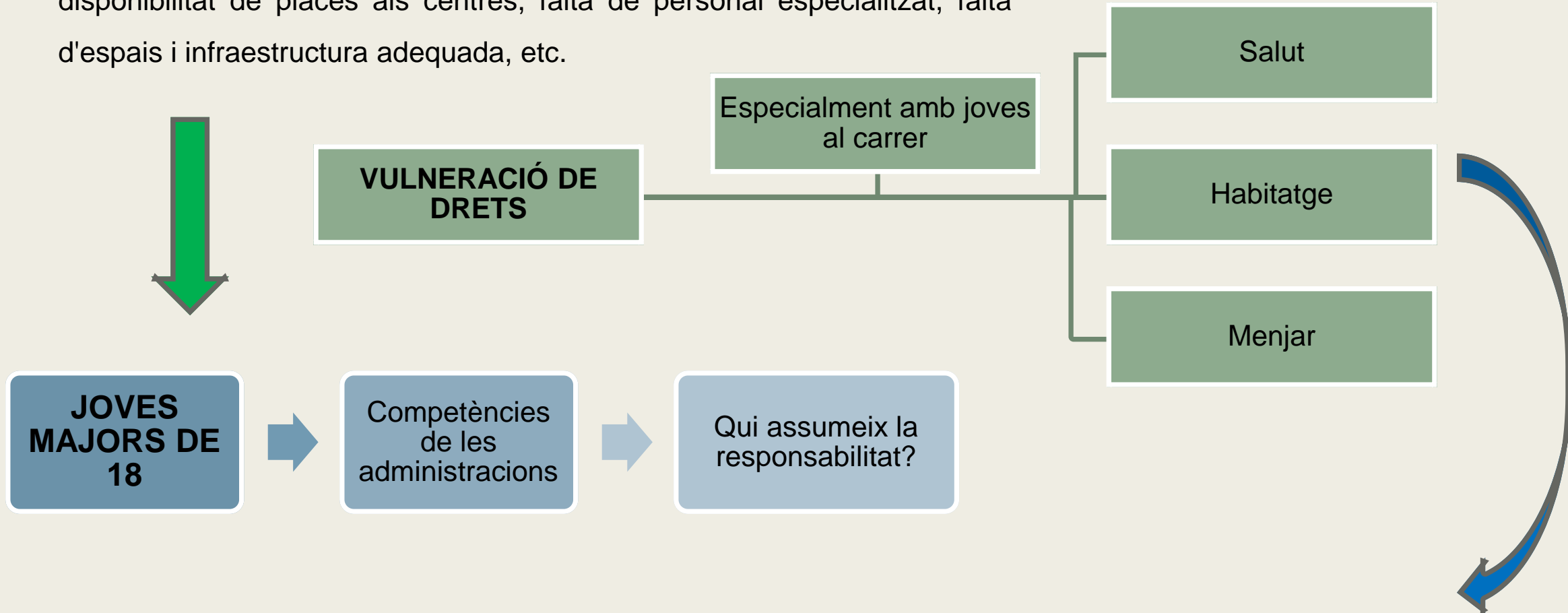

Número de Identificación de Extranjero (NIE)

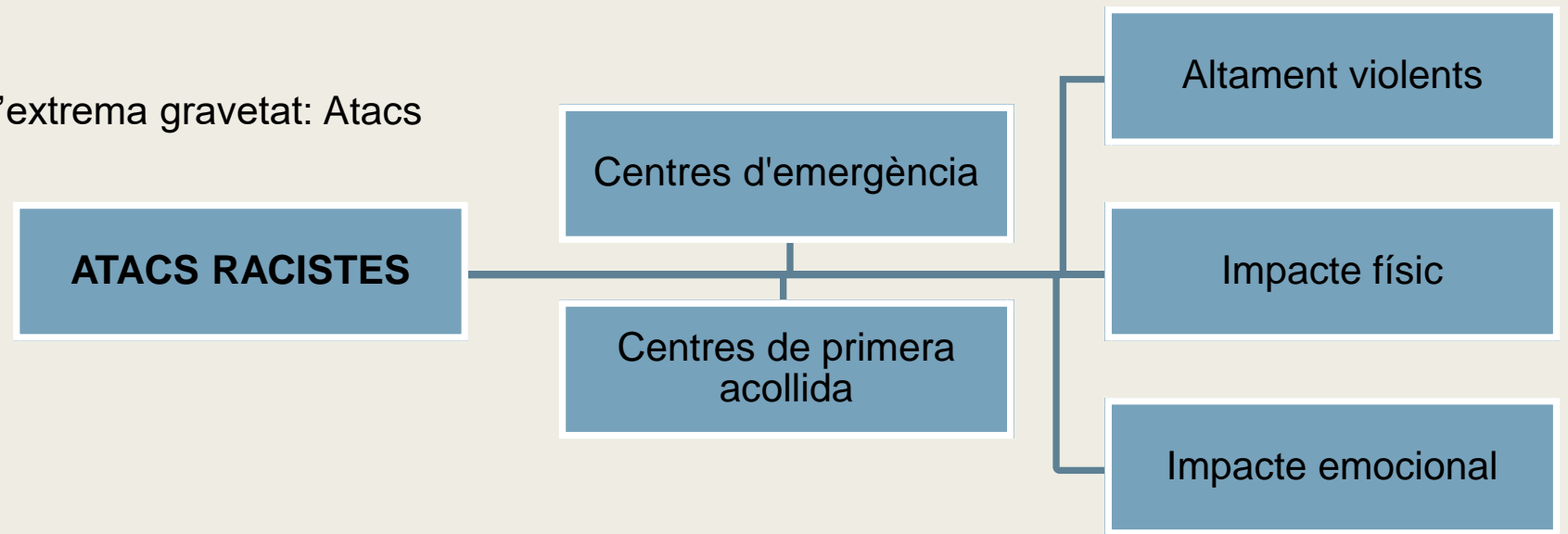
5.3. SITUACIONS D'EXTREMA GRAVETAT

- Situacions d'extrema gravetat generades per la falta de recursos, poca disponibilitat de places als centres, falta de personal especialitzat, falta d'espais i infraestructura adequada, etc.

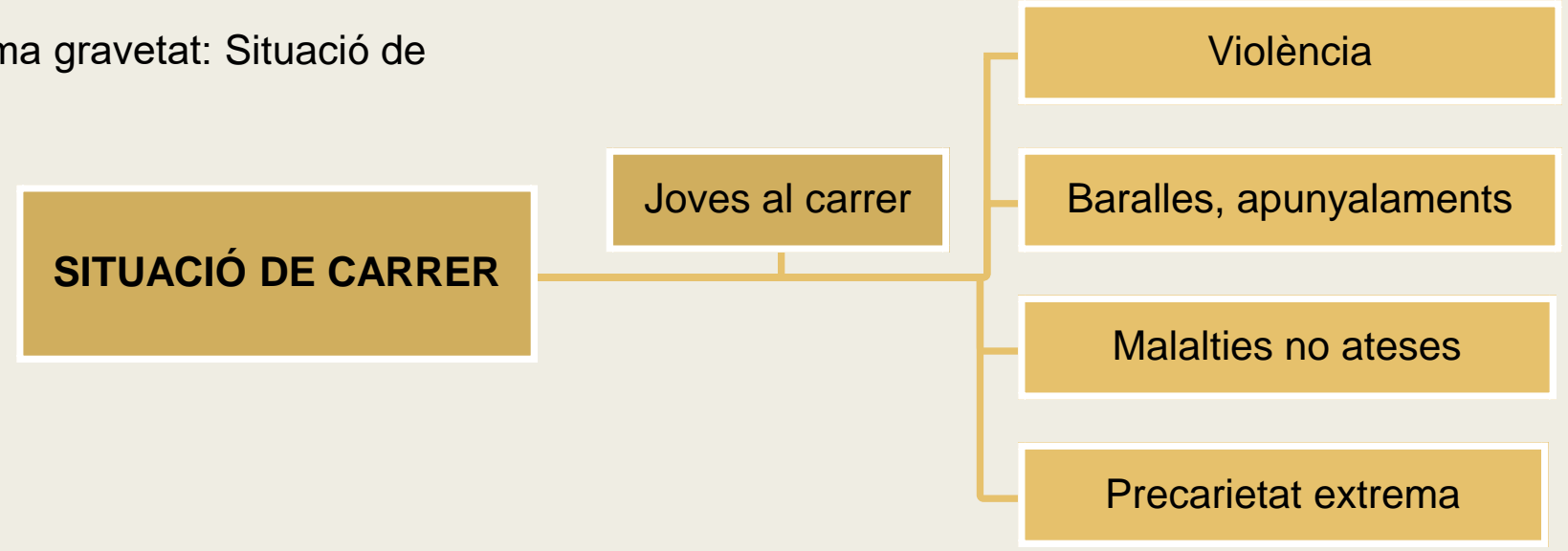

- Produeix disjuntives ètiques: encausar als joves al sistema de protecció suposa que els joves al carrer arribin a una situació desesperada i vagin als centres i/o acceptin l'ajuda institucional.

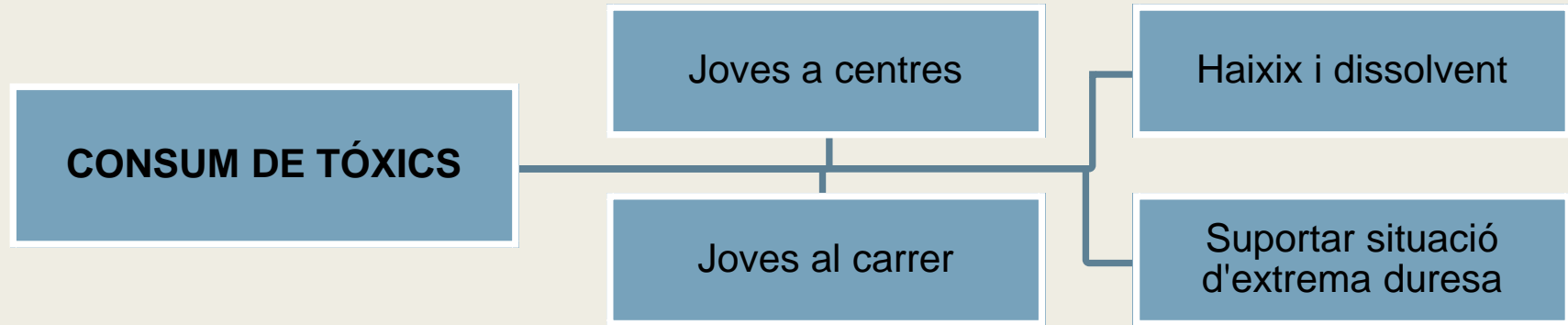
➤ Situacions d'extrema gravetat: Atacs racistes

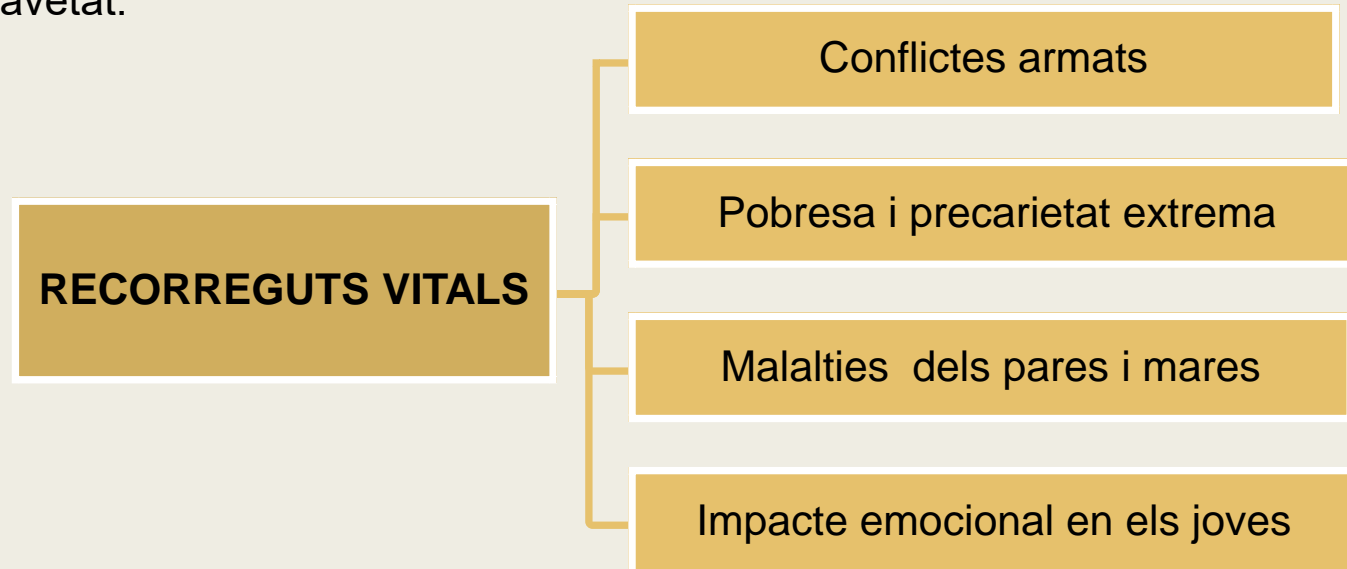
➤ Situacions d'extrema gravetat: Situació de carrer

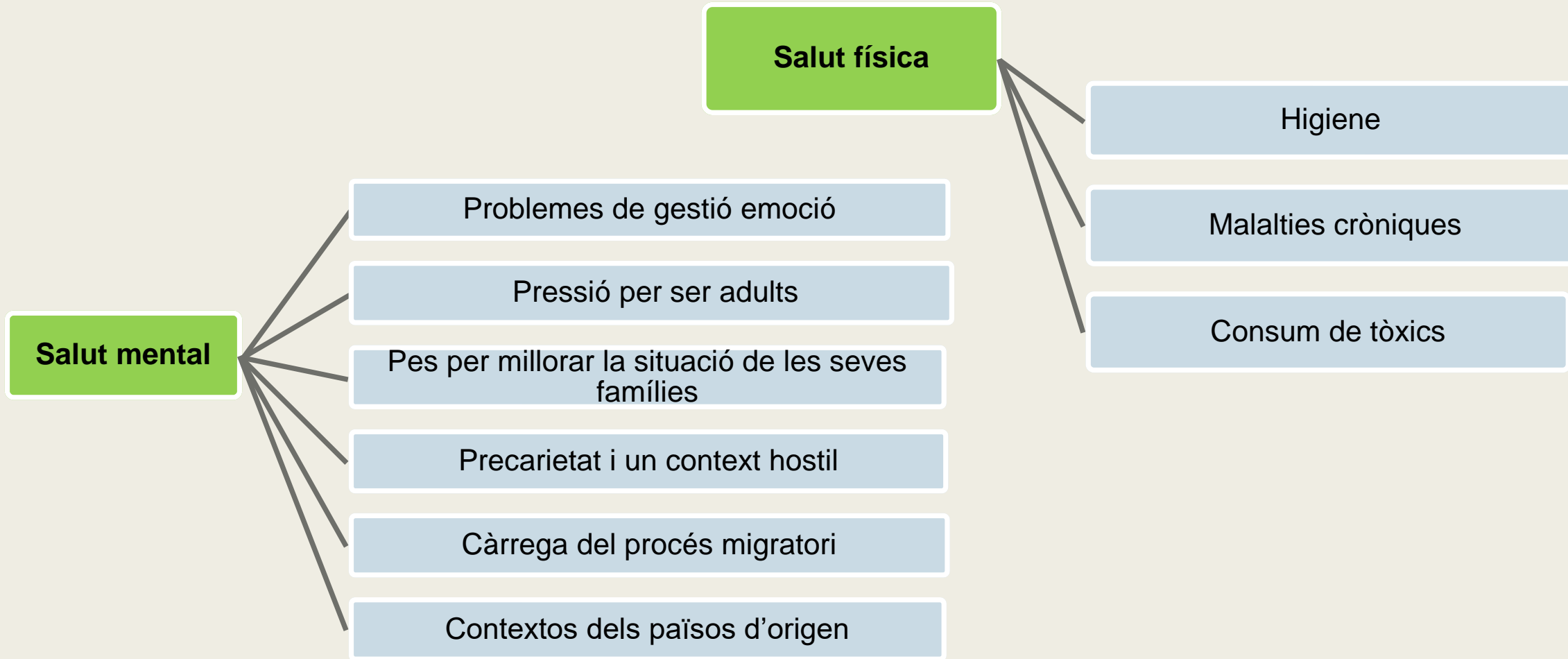
- Situacions d'extrema gravetat: consum de tòxics

- Situacions d'extrema gravetat: Recorreguts vitals

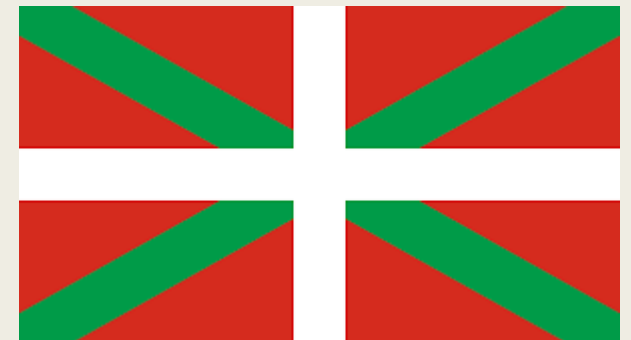
5.4. SALUT

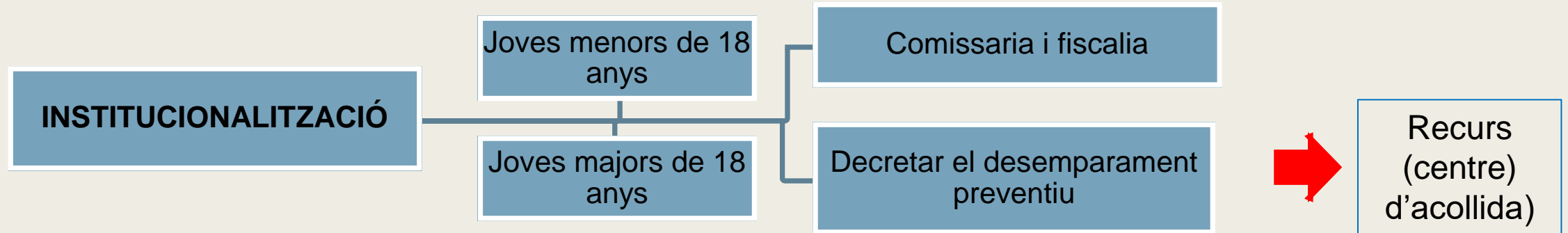
- Les cites mèdiques les porten els i les educadores. Els tractaments als problemes de salut, tant físiques com mentals, són diversos: contencions físiques, medicació per a què estiguin més tranquils (no recurrent).

5.5. ITINERARIS I CIRCUITS

- En relació amb els itineraris geogràfics, molts joves han viscut situacions extremes per arribar a territori espanyol i els motius per als quals han iniciat un procés migratori són diversos: Fugir de guerres, precarietat generalitzada -infants que amb 9 anys estaven treballant-, entre altres situacions.
- Els trànsits geogràfics i institucionals en ocasions es tradueixen en dinàmiques d'inestabilitat: dinàmiques de carrer amb consum de tòxics, escapolits, tutelats a Andalusia, Euskadi i Barcelona, processos migratoris amb episodis de violència i maltractament, entre altres.
- A nivell institucional els circuits per als quals passen els joves durant tot el procés d'acollida, així com els seus impactes, són diferents per cada cas: hi ha diferències entre els centres fins i tot entre comunitats autònomes, sent d'especial interès per als joves, Madrid, Catalunya i Euskadi.

- Quan els joves arriben, Espanya comença el procés d'institucionalització, però no tots segueixen el mateix procés.

- La decisió de a quin centre ha d'anar el jove es prenen per part d'equips multidisciplinaris, formats per psicòlegs/psicòlogues, pedagogs/pedagogues, educadors/es, metges/metgesses, entre altres, i són ratificats per la DGAIA.
- Els trànsits institucionals són complexos i en moltes ocasions han derivat en escapoliments. Per la qual cosa durant el trànsit d'un centre a un altre sol haver-hi un membre de la policia (no necessàriament un/a educadora), la qual cosa va en detriment dels joves.

- Es fa un esforç per a què els joves romanguin dins del sistema de protecció, derivant-los a altres centres en els quals puguin seguir institucionalitzats, mentre regularitzen la seva situació administrativa, sempre que mostrin un bon comportament.
- Situacions d'institucionalització de després dels 18 anys es produeixen per la lentitud del sistema d'acollida. Algunes situacions que haurien de ser transitòries esdevenen permanents.
- Hi ha casos de joves es queden al carrer en situació de desemparament després de complir els 18 anys.
- La trajectòria i els itineraris dels joves estan fortament condicionats per la regularització de la seva situació administrativa: es troben constantment en situacions que posen en qüestionament les seves possibilitats d'inclusió social.
- Sense documentació no poden treballar. Si aquesta situació es prolonga en els temps, corren el risc de trobar-se en situació irregular, sense protecció i passar a ser considerats com a **"il-legals"**.

5.6. ECONOMIA

- L'accés i disponibilitat que tenen a fonts econòmiques depèn de cada centre, però tots rebran algun tipus de paga.

Paga setmanal

Paga mensual

Diners per roba

Pagues subjectes a compromisos

Penalització del no compliment dels compromisos sense paga

Gestió dels recursos per part dels joves

Recursos per gaudir d'activitats socials amb amistats

Recursos insuficients per disposar d'un mínim acceptable de llibertat

Orientació en la gestió dels diners per part dels i les educadores

6. PROPOSTES DE MILLORA

6.1. INCLUSIÓ

PROGRAMES

Per que els joves es relacionin i interactuin amb altres col·lectius; per a una major inclusió i per evitar que es reproduïxin situacions de guetització.

RÀTIOS

Una ràtio menor per professional.

6.1. RECURSOS HUMANS

ATENCIÓ INDIVIDUALITZADA

Que cada jove tingui un únic/a referent/tutor/a que l'acompanyi durant tot el procés, tant formatiu com legal i personal

TREBALL EN EQUIP

Reforçar el concepte de treball en equip, la comunicació entre els diferents equips i amb la direcció dels centres.

FORMACIÓ

Formació integral dels membres de l'equip, en tres àmbits: jurídic, laboral i social

6.3. GESTIÓ

SUPORT EMOCIONAL

Als professionals dels centres, considerant la càrrega emocional que suposa treballar amb joves que migren sols.

GESTIÓ

Millora en els processos de gestió, especialment en relació amb la burocràcia en els tràmits.

6.4. ACOLLIDA

PROCESSOS

Replantejar el procés inicial d'acollida, per poder ajudar realment als joves amb les seves necessitats.

INDIVIDUALITZAR L'ACOLLIDA

Segons cada cas, per no caure en discriminacions i vulneració de drets fonamentals dels joves.

6.5. ACCIONS CAP ALS JOVES QUE MIGREN SOLS

EDUCACIÓ I INSERCIÓ LABORAL

Adient a les necessitats i expectatives dels joves, de forma individualitzada, tenint en compte la trajectòria vital i el seu procés de maduració.

7. PERCEPCIONS SOBRE ELS JOVES QUE MIGREN SOLS

7.1. PREJUDICIS MASCLISTES

- No hi ha percepcions, per part dels i les professionals dels centres, dels joves vinculats a postures masclistes.

7.2. DIMENSIÓ RELIGIOSA I/O CULTURAL

Vinculada a la
identitat cultural

No tan vinculada a
l'exercici de la fe

Mecanisme d'identitat
i reivindicació cultural
per als joves en un
espai que els hi és
aliè

No hi ha una pràctica
diària dels ritus
religiosos

Dates específiques
augmenta la
dimensió religiosa
(ramadà, festa del
xai)

Afiliació religiosa
compartida entre joves
i educadores, pot
facilitar la construcció
del vincle amb els
joves

7.3. RACISME I CRIMINALITZACIÓ

- Rebuig per part dels veïns i veïnes
- Reaccions racistes a l'espai públic
- Interpel·lacions per la policia
- Atacs racistes als centres
- Racisme en l'escola i en professionals del camp social
- Sorgiments d'actes de solidaritat de persones del territori
- Sensibilització com a un mecanisme per combatre el racisme
- Falta de responsabilitat per part de l'administració en la protecció i integració dels joves

7.4. PERSPECTIVES DELS EDUCADORES I EDUCADORS SOBRE ELS JOVES QUE MIGREN SOLS

- Concepcions dels joves com a subjecte amb algun tipus de problemàtica: concebuts com subjectes amenaçadors o perillosos. Les seves conductes són definides com a disruptives, refractaris, inadaptats.
- Mena d'essencialisme respecte als joves de Marroc: se'ls atribueix un comportament de caràcter violent.
- Percepció dels joves que els situa en posicions traumàtiques, de mancances i amb càrregues emocionals fortes: duresa de les experiències vitals dels joves i del procés migratori, pobresa dels països d'origen.
- Percepció respecte a les fluctuacions d'un moment vital marcat per oscil·lacions entre la vida adulta, la infantil i l'adolescència: necessitats afectives i emocionals i exigències desmesurades per l'edat i l'etapa en la qual es troben.
- Percepció de joves considerats fàcils i difícils; amb voluntat d'inserir-se i de no, vinculada a atribucions culturals dels joves d'origen subsaharià en contraposició als joves del Marroc.

- Perspectives de futur dels joves: impossibilitat que els joves accedeixen a un futur millor, possibilitat d'entrar a dispositius de justícia juvenil.
- Percepcions dels joves des d'òptiques més positives, sense atributs negativitzants o estigmatitzants: la singularitat de cada jove més enllà de la categoria social que els encapsula: ganes d'integrar-se, joves desperts i sensibles.
- Motius per emigrar: possibilitats d'estudiar i treballar; obtenció de papers que els permeti treballar, tenir recursos i diners per enviar a casa; sortir de contextos d'extrema pobresa i trobar feina.
- Estratègies de supervivència: dissimular coses, el vincle amb alguns educadors i educadores (l'origen i la religió) perquè els ajudin en moments determinats, la medicació.

7.5. NOIES QUE MIGREN SOLES

- La presència de joves noies als centres es minoritària: la majoria dels centres són de nois.

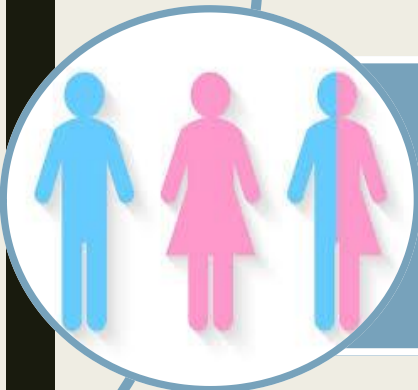
8. FORMACIONS I COMPETÈNCIES DE L'EDUCADOR/A

8.1. IDIOMES, INTERCULTURALITAT I RELIGIÓ

Formació en idiomes,
immigració i
interculturalitat

- Les carències en idiomes estan ben compensades per traductors/es i educadors i educadores que parlen la llengua materna dels joves.
- Necessitat formativa sobre immigració i interculturalitat - destacant la poca formació rebuda sobre aquest tema a la carrera d'educació social-, per a millorar la relació amb els joves.

Gènere

8.2. GÈNERE

- L'absència de referències específiques sobre gènere, fa intuir que hi ha una manca important respecte a com treballar el tema del gènere i la sexualitat amb els joves.

Titulacions reglades
i formació contínua

8.3 TITULACIÓ REGLADA I FORMACIÓ CONTINUA

- La formació més adient per treballar amb els joves que migren sols és educació social, també les titulacions relacionades amb la intervenció, com poden ser el treball i la integració social.

Drogues i tòxics

8.4. DROGUES I TÒXICS

- El treball respecte a la presència o consum de tòxics no apareix com a rellevant entre els i les entrevistades.

PUBLICACIONES

Freixa, M., Mateo, M., Sánchez-Martí, A. i Vilà, R. (en premsa). Child and Adolescent Care Services: Addressing the Vulnerability of Unaccompanied Minors in Barcelona. A, *Handbook of Research on Promoting Social Justice for Immigrants and Refugees Through Active Citizenship and Intercultural Education*. IGI Global.

Vila, R., Freixa, M., Venceslao, M., Sánchez-Martí, A, i Beltrán, O. (2020). Diálogo intercultural e interreligioso para fomentar la convivencia en jóvenes y menores extranjeros no acompañados (MENA). A, T. Lleixà, Z, Bozu, y A. Aneas (coordinadoras) *Educación 2020-2022. Retos, tendencias y compromisos, 2020*, (pp. 41-46.) IRE-UB. http://www.ub.edu/ire/wp-content/uploads/2020/06/IRE-UB_2020_2022_CAST_web.pdf

Vilà, R., Freixa, M., Sánchez, A. Massot, I, i Ruiz, F. (2020). Los mal llamados "Menores extranjeros no acompañados" (MENA) en Barcelona desde la visión de las y los educadores. A, C. Pérez., et al. *La convivencia escolar: un acercamiento multidisciplinar a las nuevas necesidades* (pp.107-118). Dykinson.

Schmidlin, M., Venceslao, M., Beltrán, O., Freixa, M., i Sánchez, A. (2020). Infants i joves que migren sols en temps de COVID-19. Una mirada des dels serveis. *Revista Catalana de Pedagogia*, 18, 13-28. <http://revistes.iec.cat/index.php/RCP/article/view/148270>

Freixa, M., Rubio, M., Sánchez-Martí, A, i Vilà, R. (2019). L'educació del segle XXI davant el diàleg interreligiós.

Revista *Educar*, 55(1), 101-117. <https://educar.uab.cat/article/view/v55-n1-freixa-rubio-sanchez-vila>

Vilà, R., Palou, B., i Rubio, M. (2019). Análisis del sentimiento de integración de la juventud de origen magrebí en

Cataluña mediante la técnica de los árboles de decisión. *Pulso: revista de educación*, 42, 107-125.

<https://revistas.cardenalcisneros.es/index.php/PULSO/article/view/348>

Folgueiras, P., Vilà, R., i Aneas, A. (2019). What Factors Promote Participation at School Among Adolescents in

Secondary Education? *Revista de Cercetare si Interventie Sociala*, 66, 364-377.

<https://www.rcis.ro/en/section1/154-volumul-662019septembrie/2606-what-factors-promote-participation-at-school-among-adolescents-in-secondary-education.html>

Vilà, R.; Freixa, M., Sánchez-Martí, A. i Rubio, M.J (2019). Head teachers' attitudes towards religious diversity and

interreligious dialogue and their implications for secondary schools in Catalonia. *British Journal Of Religious*

Education, 42(2), 180-192. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/01416200.2019.1584742>

CONGRESSOS

- ✓ Participació a CICE 2020. *VI Congreso Internacional en Contextos Psicológicos, Educativos y de la Salud*. 25-27 de novembre de 2020. Ponència: "Los mal llamados Menores Extranjeros No Acompañados (MENA) en Barcelona desde la visión de las y los educadores". Autores: Ruth Vilà Baños, Montse Freixa Niella, Angelina Sánchez Martí, Maria Ines Massot Lafón, Francisca Ruiz Garzón.
- ✓ *IV Congreso internacional de antropología de AIBR*. 29 de juny de 2020. Comunicació oral: "Instituciones de atención a los MENA". Autores: Venceslao, M. i Sánchez, A.
- ✓ *IRED'2019 I Conferencia Internacional "Educación 2019: retos, tendencias, compromisos"*. Barcelona, 4 i 5 novembre de 2019. Comunicació oral: "Investigando con la ciudadanía para hacer políticas públicas". Autores: Aneas, A.; Sandín, M. P.; Folgueiras, P.; Freixa, M.; Vilà, R.
- ✓ *Workshop: Interreligious Dialogue in Context (IRD-Con): A European Comparison*. 17-19 d' octubre de 2019. Ponencia invitada: "Interreligious and intercultural dialogue in education". Autores: Vilà, R.; Freixa, M. i Aneas, A.
- ✓ *ECER, The European Conference on Educational Research*. 2-3 septembre de 2019. Poster: "My name is Süchan, I speak Catalan and I feel as a plenty citizen in my city". Autores: Aneas, A. i Vilà, R.

Aquesta publicació compta amb la següent
llicència de Creative Commons:

